

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**”Olen saanut elämäni parhaan kokemuksen,
jonka tulen muistamaan aina.”**

Nuorisovaihto ryhmätapaaminen nuorten näkökulmasta

Johanna Nevalainen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma 210 op

09/2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Johanna Nevalainen	Sivumäärä 27 ja 4 liitesivua
Työn nimi ”Olen saanut elämäni parhaan kokemuksen, jonka tulen muistamaan aina.” Nuorisovaihto ryhmätapaaminen nuorten näkökulmasta	
Ohjaava opettaja Jukka Määttä	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi, Nuorisosihteeri Elisa Männistö	
Tiivistelmä <p>Euroopan unionin nuorisotoimintaohjelma Youth in Action tarjoaa nuorille mahdollisuuden vaikuttaa omaan elinympäristöönsä, hankkia kansainvälisiä kokemuksia ja toimia yhteistyössä muiden nuorten kanssa Suomessa ja muualla Euroopassa.</p> <p>Tämä opinnäytetyö on tehty Ylivieskan kaupungin nuorisotoimelle. Nuorisotoimi järjesti Youth in Action –projektin puitteissa nuorisovaihto ryhmätapaamisen suomalaisten ja espanjalaisten nuorten kesken. Kyseessä on tarvelähtöinen tutkimus, jolla haluttiin selvittää nuorten näkökulmaa nuorisovaihtoa kohtaan, jotta nuorten näkökulma voitaisiin ottaa huomioon tulevana vuosina järjestettävissä projekteissa.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat seuraavat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pitävätkö nuoret tärkeänä heidän osallistumistaan nuorisovaihdon suunnitteluun ja toteutukseen?2. Miten nuoret kokevat kahdesta eri kulttuurista tulevien ryhmäytymisen?3. Saavatko nuoret oppimiskokemuksia vietettyään 10vuorokautta eri kulttuurin nuorten kanssa? <p>Tutkimus on toteutettu kvalitatiivisesti sekä kvantitatiivisesti havainnoimalla, sekä 11 nuorelle toteutetulla puolistrukturoidulla kyselylomakkeella.</p> <p>Tutkimuksessa selvisi, että nuoret kokevat kulttuurien kohtaamisen tärkeänä jopa joidenkin nuorten omaa tulevaisuutta ajatellen. Kaikki nuoret ovat halukkaita osallistumaan samanlaiseen toimintaan myös jatkossa.</p> <p>Ammattialalle tutkimus on tärkeä, sillä Youth in Action –projekteja toteutetaan ympäri Suomea jatkuvasti ja jokainen projekti on omanlaisensa, eivätkä kaikki projektit välttämättä onnistu suunnitelmien mukaan. Tämän tutkimuksen tulokset voivat antaa vinkkejä kulttuurien kohtaamiseen ja ryhmäytymiseen tarkoitettujen keinojen kehittämiseen.</p>	
Asiasanat Sosiaalisuus, Kulttuuri, Ryhmäytyminen, Nuorisovaihto	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Johanna Nevalainen	Number of Pages 27 and 4 attachments
Title "I had the best experience of my life, which I will remember forever." Youth exchange group meeting from youth perspective.	
Supervisor(s) Jukka Määttä	
Subscriber and/or Mentor Youth service of the town of Ylivieska, Youth secretary Elisa Männistö	
Abstract <p>Youth in Action is European Union's education and youth programme, which offers possibilities to affect own living area, get international experiences and act with other young people in Finland and globally.</p> <p>This thesis is made for Youth service of the town of Ylivieska. Youth service organized Youth in Action –project which was youth exchange group meeting with Finnish and Spanish young people. It is a survey made out of need, which meaning was to configure youth's perspective about for youth exchange.</p> <p>The research questions of this thesis are:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Does young people think that it's important to be a part of planning and implementation?2. How young people experience forming of a group with two different cultures?3. Do young people get learning experiences when they spend ten days with young people of different culture? <p>Thesis is a qualitative and quantitative research. Methods was observation and semi-constructed questionnaire which was improved for eleven youth.</p> <p>Through the survey it was discovered that young people experience that it's important to meet people from other cultures. All of the young people are interested to take part at same kind of action again.</p> <p>For the professional field the subject of this thesis is important, because Youth in Action –project implement all over the Finland all the time. Every project is different and all project doesn't necessary succeed as they were planned. Results of this thesis can give tips when other cultures meet each other and means to develop forming of a group.</p>	
Keywords Sociable, Culture, Forming of a group, Youth exchange	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
1 JOHDANTO	5
2 TILAAJAN ESITTELY JA TUTKIMUKSEN TAUSTA	6
2.1 Ylivieskan kaupunki	6
2.2 Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi	7
2.3 CUERPO SANO – MENTE SANA -projekti	8
3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	11
3.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelma	12
3.2 Kohdejoukko ja tutkimusmenetelmä	12
3.3 Tutkimusaineiston kerääminen	14
3.4 Luotettavuuden tarkastelu	15
4 TUTKIMUSTULOKSET	15
4.1 Suunnittelu ja teema	15
4.2 Kulttuurien kohtaaminen	18
4.3 Ryhmytyminen	19
4.4 Oppimiskokemukset ja tulevaisuus	23
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA LOPPUSANAT	25
LIITTEET	28

1 JOHDANTO

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää nuorten näkökulmasta sitä, millä tavalla kahden maan välillä järjestetty nuorisovaihto ryhmätapaaminen vaikuttaa nuoriin ja heidän elämäänsä. Tutkimuksen pääpainona olivat kokemukset toisen kulttuurin ryhmästä, ryhmäytymisestä heidän kanssaan sekä nuorten oppimiskokemukset nuorisovaihdon ajalta. Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi oli järjestäjäorganisaationa Youth in Action –projektissa, joka järjestettiin ylivieskassa keväällä 2011.

Opinnäytetyöni on tehty Ylivieskan kaupungin nuorisotoimelle. Suoritin samaan paikkaan myös projektiopintoni, johon tämä opinnäytetyö liittyy hyvin vahvasti. Tekemällä edellä mainitut isot opintokokonaisuudet samaan paikkaan, sain hyvän pohjan opinnäytetyön tekemiselle ja organisaatio tuli tutuksi.

Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi ei ollut ensimmäistä kertaa järjestämässä tällaista nuorisovaihtoa. Jokainen tapahtuma on omanlaisensa, johon suurelta osin vaikuttaa itse osallistujat, joten jokaisesta nuorisovaihdosta voi oppia jotakin uutta. Koska tällaista tutkimusta ei ole ennen toteutettu Ylivieskassa, on tutkimus tarvelähtöinen. Tiilaaja oli erittäin kiinnostunut toteuttamaan tutkimuksen, sillä siitä tulisi olemaan hyötyä tulevaisuudessa järjestettäviin samankaltaisiin ryhmätapaamisiin.

Tutkimuksen tulosten avulla nuorisotoimi voi seuraavia nuorisovaihtoja suunnitellessa ottaa huomioon nuorten näkökulmia ja laajentaa niin kutsuttuja oppimisväyliä yhdessä nuorten kanssa, sillä Youth in Action –projektien tarkoituksena on, että nuoret ovat alusta asti mukana suunnittelussa ja toteutuksessa.

Youth in Action –projekteja järjestetään jatkuvasti ympäri Suomea, joten tutkimus on tärkeä ammattialalle. Jokainen projekti on omanlaisensa ja aina projekti ei suju suunnitelmien mukaan. Tutkimuksen taustalla ollut projekti onnistui erinomaisesti, joten tutkimustulokset voivat antaa muille vastaavaa projektia suunnitteleville suuntaa antavia vihjeitä esimerkiksi siitä, mikä nuorille on tärkeää projektin aikana.

2 TILAAJAN ESITTELY JA TUTKIMUKSEN TAUSTA

Tässä luvussa tutustutaan Ylivieskan kaupunkiin pienen historiakatsauksen muodossa sekä muun muassa kaupungin nykyiseen elinkeinoelämään. Toisessa alaluvussa tarkastellaan lähemmin itse yhteistyökumppaniani Ylivieskan kaupungin nuorisotoimea ja sen yleistä toimintaa. Suoritin Ylivieskan kaupungin nuorisotoimelle myös projektiopintoni, jotka ovat tiiviissä yhteydessä tähän tutkimukseen. Jotta tutkimuksen taustat tulevat tutuiksi, esittelen tässä luvussa CUERPO SANO – MENTE SANA – projektin.

2.1 Ylivieskan kaupunki

Ylivieska sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla ja on Oulun Eteläisen kehittyvä ja kasvava aluekeskus, jossa on hyvät palvelut, edellytykset viihtyisään asumiseen, itsensä kehittämiseen ja monipuoliseen yritystoimintaan. Ylivieska on kasvanut vireäksi noin 14 000 asukkaan kaupungiksi muutamasta Kalajoen varrelle 1500-luvun alussa rakennetusta talosta. Keskiajalla Ylivieska kuului Salon (Saloisten) pitäjään ja vuodesta 1540 lähtien Kalajoen kirkkopitäjään. Ylivieskan kappeliseurakunta perustettiin vuonna 1643 ja itsenäinen kunnallishallinto käynnistyi vuoden 1867 alusta. Rautatien rakentaminen vuonna 1886 ja Ylivieskan muuttuminen ensin kauppalaksi vuonna 1965 ja kaupungiksi jo vuonna 1971 ovat vauhdittaneet Ylivieskan kehitystä. (Ylivieska1 2011.)

Ylivieskan on jatkuvasti kehittyvä kaupunki, jonka valttikorttina ovat useat kauppakeskukset. Tänä päivänä Ylivieska on 100 000 asukkaan markkina-alueen keskus, jonka sijainti valtakunnan pääradan varressa ja valtatie nro 27:n ja kantatie nro 86:n risteyksessä takaa nopeat yhteydet kaikkialle. Yhteyksiä täydentävät Oulunsalon ja Kruunupyyn lentokentät, jotka ovat runsaan tunnin ajomatkan etäisyydellä Ylivieskasta. Rahjan tavaraliikennesatamaan Kalajoelle matkaa kertyy noin 40 kilometriä. Ylivieska muodostaa yhdessä Alavieskan, Merijärven ja Sievin kuntien sekä Kalajoen ja Oulaisten kaupunkien kanssa Ylivieskan seutukunnan. (Ylivieska1 2011.)

Ylivieska on palvelukaupunki, joka takaa paikkakuntalaisille sekä lähikunnissa asuville runsaasti työllistymismahdollisuuksia. Noin 75 % työpaikoista on palvelualojen työpaikkoja. Rakennusalan ja teollisuuden osuus työpaikoista on noin 19 % ja maa- ja metsätalouden osuus noin 5 %. Vahvoja teollisuuden aloja ovat metalliteollisuus, elektroniikan mekaniikka ja mekaaninen puuteollisuus. Tiiliteollisuudella on Ylivieskassa pitkät perinteet ja ala on edelleen merkittävä. Ylivieska tunnetaan kaupan keskuksena. Monipuolinen päivittäistavaraliikkeiden ja erikoisliikkeiden tarjonta palvelee laajasti aluetta. Erityisen tunnettu Ylivieska on vetovoimaisena autokaupan keskuksena. (Ylivieska1 2011.)

Ylivieska tarjoaa monipuolista ja korkeatasoista koulutusta. Ylivieskassa toimii yksi Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun yksiköistä, jonka opintotarjontaan kuuluu muun muassa tekniikan, sosiaalialan, humanistisen, kasvatusalan, matkailun ja liiketalouden koulutusalat. Kaupungissa toimii myös Ylivieskan ammattiopisto, joka tarjoaa kulttuuri- sekä sosiaali-, terveys-, ja liikunta-alan opintoja. Lisäksi tarjolla on myös kesäyliopisto, kansalaisopisto, musiikkiopisto sekä Raudaskylän Kristillinen opisto. (Ylivieska1 2011.)

2.2 Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi

Ylivieskan kaupungin nuorisotoimen palvelut on suunnattu pääasiassa 10-18-vuotiaille nuorille. Tavoitteena on, että nuorista kasvaa yhteiskuntakelpoisia lähimmaisistaan välittäviä EU-kansalaisia. Nuorten omaa aktiivisuutta tukee nuorisotilatoiminta, nuorisoryhmien ja -järjestöjen yhteistyö. Kansainvälinen toiminta on laajentunut nuorisovierailujen sekä evs-vapaaehtoisten kautta. Nuorisojärjestöjen ja toimivien nuorisoryhmien kanssa tehdään yhteistyötä. Vuosittain myönnetään avustuksia nuorisotoiminnan tukemiseen sekä tarjotaan tiloja kokoontumispaikoiksi. Kokoontumispaikkoina ovat nuorisotila Sputnik 2022 sekä Kekan retkeilymaja ja alue uintimahdollisuuksineen. Liikennepuisto toimii kesäaikana 4-10-vuotiaiden liikennekäyttäytymisen opetuspaikkana. Liikennepuisto on avoinna kesällä koulujen loma-aikana. (Ylivieska2 2011.)

Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi tekee aktiivisesti yhteistyötä paikallisen Jokirannan koulun kanssa. Jokirannan koululla on käytössä Päihteen Porukka – toiminta-

malli, joka on nuorisotoimen kanssa yhteistyössä toteutettu päihteettömyyteen kannustava malli. Kyseistä toimintaa tukee myös vanhempainyhdistys. Toimintamalli on suunnattu alkamaan seitsemännestä luokasta läpi koko yläkoulun. Toimintamallin tavoitteina on ehkäistä päihteiden käytön aloittamista ja niiden kokeilua, päihteitä jo kokeilleiden osalta tukea lopettamista ja pysymistä jatkossa päihteettömänä, pysyä päihteettömänä niin koulu- kuin vapaa-ajallakin. Toimintamalli toteutuu siten, että jokainen osallistuja allekirjoittaa sitoumuksen, joka tarkoittaa sitä, että oppilas sitoutuu olemaan päihteetön koko Päihteetön Porukka – toimintamallin ajan niin koulu- kuin vapaa-ajallakin. Tähän lukeutuvat mukaan myös koulun loma-ajat. Päihteettömyyttä seurataan vanhempien, opettajien, koulun henkilökunnan sekä nuorisotyöntekijöiden avulla. Käytössä on myös häkämittari, jolla testataan, jos on aihetta epäillä nuorta tupakoinnista. Toimintamalliin osallistuminen on täysin vapaaehtoista, eikä nuoria painosteta tai pakoteta osallistumiseen.

2.3 CUERPO SANO – MENTE SANA -projekti

Ylivieskan kaupungin nuorisotoimen sekä kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön asiantuntija- ja palveluorganisaation CIMOn kanssa yhteistyössä tehty Youth in Action projekti kantoi nimeä CUERPO SANO – MENTE SANA. Nimi on espanjaa ja se tarkoittaa tervettä ruumista ja tervettä sielua.

CIMOn perustaminen on tapahtunut vuonna 1991 ja se toimii opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla, ministeriön alaisena itsenäisenä virastona. CIMOn perustetävänä on edistää suomalaisen yhteiskunnan kansainvälistymistä koulutuksen, työelämän ja kulttuurin alueilla sekä nuorison keskuudessa. CIMO toteuttaa vaihto-, harjoittelu- ja apurahaohjelmia ja vastaa Euroopan unionin koulutus- ja nuoriso-ohjelmien kansallisesta toimeenpanosta sekä Kulttuuri- ja Kansalaisten Eurooppa –ohjelmien tiedottamisesta. Lisäksi CIMO edistää Suomen kielen ja kulttuurin opetusta ulkomaisissa yliopistoissa. (CIMO1 2011.)

CIMOn alaohjelmana toimiva Euroopan unionin nuorisotoimintaohjelma Youth in Action tarjoaa nuorille mahdollisuuden vaikuttaa omaan elinympäristöönsä, hankkia

kansainvälisiä kokemuksia ja toimia yhteistyössä muiden nuorten kanssa Suomessa ja muualla Euroopassa. (CIMO1 2011.)

Youth in Action ohjelma tukee nuorten oppimista vapaa-ajalla ja arjessa. Ohjelmaan osallistumalla nuoret oppivat käytännön tekemisen ja kokemisen kautta esimerkiksi kansalaistaitoja, erilaisuuden ymmärtämistä sekä aloitteellisuutta ja itsevarmuutta. Ohjelma on tarkoitettu pääasiassa 15-28 –vuotiaille nuorille ja kaikenikäisille nuorten parissa toimiville. (CIMO2 2011.)

CUERPO SANO – MENTE SANA –projekti toteutettiin Ylivieskassa ajalla 15.4. – 25.4.2011. Projektiin osallistui yksitoista 16-17 -vuotiasta suomalaista nuorta, jotka ovat mukana Ylivieskan nuorisotilalla toimivassa Jussi –klubissa. Jussi –klubi on niin kutsuttu talotoimikunta, jonka jäsenet järjestävät toimintaa muille ylivieskalaisille nuorille ja samalla he ovat nuorten ääni paikallisessa nuorisotyössä ja sitä koskevissa päätöksissä. Suomalaisia ohjaajia projektiin osallistui kaksi, joiden lisäksi paikalla oli itävaltalainen European Voluntary Servicen vapaaehtoinen sekä minä harjoittelijan roolissa. Projektin toisena osapuolena toimi espanjalainen La Rotllana organisaatio, jonka kanssa Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi on tehnyt yhteistyötä jo vuodesta 1993 lähtien. Espanjasta projektiin osallistui kolmesta 14-17 –vuotiasta nuorta sekä kolme ohjaajaa.

Projektin suunnittelu aloitettiin jo kesän 2010 aikana, jolloin samoista nuorista koostuva ryhmä tapasi Espanjassa niin ikään Youth in Action -projektin merkeissä. Silloin oli ilmoille heitetty ajatus siitä, että seuraavan kerran tapaaminen järjestettäisiin Suomessa, joten projektia lähdettiin suunnittelemaan ja viemään eteenpäin heti suomalaisten palattua takaisin kotimaahan.

Nuoret olivat projektissa aktiivisia toimijoita: he osallistuvat päätöksentekoon, suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Hankkeet vahvistavat nuorten aktiivista kansalaisuutta ja osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. (CIMO2 2011.) Nuoret olivat alusta asti motivoituneita suunnittelussa ja tietenkin toteutuksessa ennen projektia sekä projektin aikana. Suunnittelussa menttiin nuorten ehdoilla ja ohjaajat olivat lähinnä taustatukena sekä ohjaamassa nuoria oikeaan suuntaan.

Youth in Action -projekteissa osallistuvien tahojen täytyy päättää teemoista, joita projektin aikana noudatetaan ja joiden pohjalta lähdetään suunnittelemaan ohjelmaa. Tähän projektiin valittiin ennalta annetuista teemoista syrjinnän vastainen toiminta sekä oppiminen urheilun, liikunnan ja ulkoilun kautta. Molemmat teemat ovat hyvin ajankohtaisia aiheita ja haluttiin, että nuoret voisivat omaksua terveellisen elämäntavan ja liikunnan osana sitä. Nuorisolaissa on määritelty, minkälaisia palveluita kunnan täytyy nuorille tarjota.

Nuorisolaki 1 luku 1§: ”Tämän lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.” (Nuorisolaki 2011.)

Nuorisolaki 3 luku 7§: ”Nuorisotyö ja –politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.” (Nuorisolaki 2011.)

Nuorisolaki tukee tätä tukimusta erinomaisesti, sillä Ylivieskan kaupungin nuorisotoimen toiminta tukee erinomaisesti nuorten kasvua, itsenäistymistä sekä varsinkin edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta. Nuorisotoimen vahvana toimintamuotona on nuorten kansainvälisyyden lisääminen ja etenkin kyseessä olevan projektin aikana edistettiin nuorten terveitä elintapoja.

Professori Martin Scheinin on antanut syrjinnälle seuraavanlaisen määritelmän: syrjintä on ihmisten välisiin eroihin perustuvaa ei-hyväksyttävää erottelua. Syrjintä ei koske yksistään vähemmistöryhmiä, vaan kuka tahansa voi kokea syrjintää. Suomen perustuslaissakin määritellään, että ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen,

mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän perusteella. (Lepola & Villa 2007, 9-10.)

Projektin koko ajalle oli suunniteltu alustava ohjelma, jolla tuettiin ryhmäytymistä monin eri tavoin. Erilaisissa ryhmätehtävissä pyrittiin jakamaan nuoret niin, että jokaisessa ryhmässä olisi niin suomalaisia kuin espanjalaisiakin. Myös yhdessä tekeminen oli vahva perusta ohjelmalle, jotta kukaan ei jäisi missään vaiheessa yksin. Projektin aikana törmättiin useinkin kulttuurieroihin, mutta kaikkiin niihin eroihin suhtauduttiin mielenkiinnolla. Parin ensimmäisen päivän aikana nuoret jakautuivat vielä omiin ryhmiinsä, jolloin huomasi ehkä suurimman kulttuurisen eron. Suomalaiset nuoret olivat hyvinkin hiljaisia ja vetäytyviä verrattuna espanjalaisten nuorten äänekkyyteen, iloisuuteen ja tapaan reagoida asioihin hyvin voimakaseleisesti. Kulttuuri on tapa ajatella, tuntea ja reagoida. Tämä tapa on opittu ja sitä siirretään seuraaville sukupolville. Kulttuuri voidaan ajatella ihmisyyhteisön persoonallisuutena: kulttuurin merkitys ihmisyyhteisölle on sama kuin persoonallisuuden merkitys yksilölle. Ihmisyyhteisöt ovat ainutkertaisia ja toisistaan erottuvia oman kulttuurinsa takia samoin kuin ihmiset ovat toisistaan erottuvia yksilöitä oman persoonallisuutensa ansiosta. (Alitolppa-Niitamo 1993, 192.)

Yksi mielenkiintoisimmista ohjelmista oli se, kun espanjalaiset nuoret pääsivät pienissä ryhmissä tutustumaan suomalaisen perheen kotiin. Nuoret viettivät päivän eri kohteissa, joissa he saivat tutustua suomalaisiin asumismuotoihin, ruokaan ja ruokailutapoihin sekä elämään suomalaisessa perheessä. Tällä tavalla espanjalaiset saivat mahdollisesti parhaiten kosketuksen suomalaiseen kulttuuriin.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä luvussa käsitellään tutkimuksen toteutusta. Ensimmäisenä tarkastellaan sitä, miksi tutkimus on tehty ja mitä sillä on haluttu saavuttaa, sekä tutustutaan tutkimusongelmaan, jonka pohjalta on määritetty kolme tutkimuskysymystä, joiden avulla on lähdetty ratkaisemaan tutkimusongelmaa. Toisessa alaluvussa keskitytään käyttämiini tutkimusmenetelmiin.

3.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelma

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää nuorten näkökulmasta sitä, millä tavalla he kokevat nuorisovaihdon vaikuttaneen heihin itseensä, elämäänsä ja millä tavalla he kokevat ryhmässä elämisen toisen kulttuurin kanssa usean päivän ajalta. Tutkimusta lähdettiin suunnittelemaan niin, että nuoret saisivat mahdollisimman paljon kertoa omin sanoin tuntemuksistaan.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset, joiden pohjalta tutkimusta lähdettiin toteuttamaan:

1. Pitävätkö nuoret tärkeänä heidän osallistumistaan nuorisovaihdon suunnitteluun ja toteutukseen?
2. Miten nuoret kokevat kahdesta eri kulttuurista tulevien ryhmäytymisen?
3. Saavatko nuoret oppimiskokemuksia vietettyään 10 vuorokautta eri kulttuurin nuorten kanssa?

3.2 Kohdejoukko ja tutkimusmenetelmä

Tutkimukseni kohdejoukkona toimi projektiin osallistuneet yksitoista 16-17 –vuotiasta suomalaista nuorta. Jossakin vaiheessa mietittiin vaihtoehtoa, että myös espanjalaiset nuoret osallistuisivat tutkimukseen, mutta asiaa tarkemmin mietittyä, tulimme siihen päätökseen, että tutkimuksen toteuttaminen myös ulkomaalaisille nuorille tulisi olemaan haasteellista muun muassa kielimuurin vuoksi.

Tutkimuksesta mielenkiintoisen tekee se, että se on sekä kvantitatiivinen että kvalitatiivinen tutkimus. Kvantitatiivinen osuus ilmenee toteutetulla kyselylomakkeella (ks. LIITE 2.) Tutkimuksesta tekee kvalitatiivisen se, että olin itse paikalla koko projektin ajan, joten pystyin havainnoimaan nuorten ryhmäytymisen etenemistä jatkuvasti.

Kvantitatiivista tutkimusta, jota myös määrälliseksi tutkimukseksi kutsutaan, voidaan nimittää myös tilastolliseksi tutkimukseksi. Sen avulla selvitetään lukumääriä ja pro-

senttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä sekä eri asioiden välisiä riippuvuuksia tai tutkittavassa ilmiössä tapahtuneita muutoksia. Kvantitatiivista tutkimusta arvostellaan usein pinnallisuudesta, koska tutkija ei siinä pääse riittävän syvälle tutkittavien maailmaan. (Heikkilä 1999, 16.)

Kvalitatiivinen tutkimus, toisin sanoen laadullinen tutkimus, auttaa ymmärtämään tutkimuskohdetta ja selittämään sen käyttäytymisen ja päätösten syitä. Siinä rajoitutaan yleensä pieneen määrään tapauksia, mutta ne pyritään analysoimaan mahdollisimman tarkasti. Tutkittavat valitaan usein harkinnanvaraisesti eikä pyritäkään tilastollisiin yleistyksiin. Kvalitatiivinen tutkimus hyödyntää psykologian ja muiden käyttäytymistieteiden oppeja. Selvittämällä kohderyhmän arvot ja asenteet tai tarpeet ja odotukset saadaan tarpeellista tietoa esimerkiksi markkinoinnin tai tuotekehittelyn pohjaksi. Voidaan ymmärtää paremmin, miksi kuluttaja valitsee tietyn tuotteen tai miksi hän reagoi mainontaan tietyllä tavalla. Kvalitatiivinen tutkimus sopii hyvin myös toiminnan kehittämiseen, vaihtoehtojen etsimiseen ja sosiaalisten ongelmien tutkimiseen. Sen avulla voidaan myös antaa virikkeitä erilaisille jatkotutkimuksille. (Heikkilä 1999, 16.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineistoa kerätään vähemmän strukturoidusti kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa ja aineisto on usein tekstimuotoista. Selvää rajaa aineiston keruutavoissa näiden kahden tutkimusotteen välillä ei pystytä kuitenkaan tekemään. Aineisto voi olla tutkimusta varten kerättyä tai muuta tarkoitusta varten tuotettua kirjallista, kuvallista tai äänimateriaali. (Heikkilä 1999, 17.)

Kyselylomake on toteutettu puolistrukturoidusti eli se sisältää avoimia kysymyksiä, sekä suljettuja kysymyksiä, joissa on käytetty hyödyksi likertin asteikkoa. Avointen kysymysten tärkeys on siinä, että vastaajaa ei rajoiteta millään tavalla. Kuten Heikkilä kertoo, kvalitatiivisissa tutkimuksissa käytetään etupäässä avoimia kysymyksiä. Esimerkiksi vapaamuotoisissa syvähaastatteluissa kysytään mieleenjohtumia, assosiaatioita ja erilaisia spontaaneja mielipiteitä rajaamattomien avointen kysymysten avulla. Suljetuissa kysymyksissä on valmiit vastausvaihtoehdot, joista ympyröidään tai rasti-tetaan sopiva tai sopivat. Tällaisia kysymyksiä nimitetään myös monivalintakysymyksiksi tai strukturoiduiksi kysymyksiksi. Ne ovat tarkoituksenmukaisia silloin, kun mahdolliset, selvästi rajatut vastausvaihtoehdot tiedetään etukäteen ja kun niitä on rajoi-

tetusti. (Heikkilä 1999, 49.) Vaikka avoimia kysymyksiä käytetään etupäässä kvalitatiivisessa tutkimuksessa, käytetään niitä hyvin paljon myös kvantitatiivisissa tutkimuksissa.

Likertin asteikko on mielipideväittämissä käytetty, tavallisesti 4- tai 5-portainen järjestyksasteikon tasoinen asteikko, jossa toisena ääripäänä on useimmiten täysin samaa mieltä ja toisena ääripäänä täysin eri mieltä. Vastaaja valitsee asteikolta parhaiten omaa käsitystään vastaava vaihtoehto. Etuna asteikkotyyppisten kysymysten käyttämisessä on, että niiden avulla saadaan paljon tietoa vähään tilaan. Heikkoutena on se, ettei vastauksista voi päätellä, mikä painoarvo kohteilla on eri vastaajille. (Heikkilä 1999, 52-53.)

3.3 Tutkimusaineiston kerääminen

Kvantitatiiviseen tutkimukseen voidaan tarvittavat tiedot hankkia erilaisista muiden keräämistä tilastoita, rekistereistä tai tietokannoista tai tiedot kerätään itse. Itse kerättävissä aineistoissa on tutkimusongelman perusteella päätettävä mikä on kohderyhmä ja mikä tiedonkeruumenetelmä tilanteeseen parhaiten sopii. Informoidussa kyselyssä haastattelija toimittaa tai noutaa kyselylomakkeet ja tarvittaessa hän voi tarkentaa kysymyksiä tai tehdä muutamia lisäkysymyksiä. (Heikkilä 1999, 18.)

Ihanteellinen tapa tutkimusaineiston keräämiseen olisi ollut nuorten kokoaminen samaan paikkaan yhtäaikaaisesti, mutta se ei valitettavasti tätä tutkimusta tehdessä onnistunut. Kysely toteutettiin vasta projektin päätyttyä, joten tilanteeseen vaikutti muun muassa se, että osa nuorista opiskelee toisella paikkakunnalla. Kysely siis toteutettiin nuorille eriaikaisesti Ylivieskan nuorisotilalla niin, että nuoria pyydettiin tulemaan itselleen sopivana ajankohtana tapaamaan minua, jotta voisivat vastata kyselyyn. Minun paikallaoloni oli tärkeää, jotta olin tarvittaessa vastaamassa kyselyä koskeviin kysymyksiin sekä ohjeistamassa kyselyyn vastaamista.

Kaikki kyselyyn vastanneet nuoret olivat alaikäisiä, joten ennen kuin nuori pystyi vastaamaan kyselyyn, täytyi hänen toimittaa minulle vanhempiensa allekirjoittama lupalappu, jossa vanhemmille selvitettiin kyselyn tarkoitus sekä nuorten pysyminen anonyymeinä (ks. LIITE 1.)

3.4 Luotettavuuden tarkastelu

Nuoret, jotka olivat kohderyhmänä tähän tutkimukseen, olivat valikoituneet sillä, että he olivat osa projektia. Koska nuoret eivät suunnittelun alusta alkaen olleet tienneet, että projektin loputtua heille toteutetaan kysely, eivät he voineet vaikuttaa vastaamishalukkuuteen. Kuitenkin jokaisen nuoren vanhempien täytyi antaa suostumuksensa, jotta nuori pystyi kyselyyn vastaamaan. Nuorten kanssa työskennellessä on tärkeää ottaa huomioon alaikäisyys ja se, että vanhemmat tietävät minkälaisiin kyselyihin heidän lapsensa vastaavat. Vastaustuloksiin on voinut vaikuttaa se, että nuoret ovat kaikesta riippumatta joutuneet vastaamaan kyselyyn. Onko tämä vaikuttanut positiivisesti vai negatiivisesti, on varmasti hyvin paljon riippuvaista siitä, kuka nuori on kyseessä.

Luotettavuutta tukee se, että olin itse osallisena järjestetyssä projektissa. Lisäksi toteutin itse kyselylomakkeen valmistuksen sekä keräsin aineistot itse. Luotettavuuteen vaikuttaa varmasti se, että nuoret vastasivat kyselyyn hajanaisesti esimerkiksi nuorisotilalla olleiden avoimien ovien aikana, jolloin kavereiden läsnäolo saattoi vaikuttaa vastauksiin. Tästä huolimatta vastaukset olivat ajoittain hyvin kattavia ja niiden avulla saatiin haluttuja tuloksia.

4 TUTKIMUSTULOKSET

Tämän tutkimuksen kyselyt on analysoitu SPSS -tilasto-ohjelmalla. Tässä luvussa avataan tutkimustuloksia, jotka olen jakanut neljään ryhmään: suunnitteluun ja teemaan, kulttuurien kohtaamiseen, ryhmäytymiseen sekä oppimiskokemuksiin ja tulevaisuuteen. Kyselyyn vastanneista nuorista tyttöjä oli neljä ja poikia seitsemän.

4.1 Suunnittelu ja teema

Kuten aikaisemmin kerroin, nuoret ovat Youth in Action –projektien suunnittelijoita. Nuorille oli helpompaa lähteä suunnittelemaan omassa kotimaassa järjestettävää

projektia, sillä osa heistä oli ollut osallisena edellisenä kesänä järjestetyssä samantyyppisessä projektissa, kuten taulukosta 1 näemme. Aikaisemmin osallistuneet ovat enemmistöä, joten ei-osallistuneet nuoret pääsivät helposti mukaan suunnitteluun.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Kyllä	7	63,6	63,6	63,6
Ei	4	36,4	36,4	100,0
Total	11	100,0	100,0	

Taulukko 1. Olitko viime kesänä mukana nuorisotoimen järjestämässä nuorisovaihdossa espanjassa?

Halusimme tietää, miten nuoret suhtautuivat siihen, että juuri he itse olivat pääosassa ohjelman suunnittelussa. Kuten taulukosta 2 näkee, nuoret ovat yhtä mieltä siitä, että he ovat kokeneet tärkeänä suunnitteluun osallistumisen.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Samaa mieltä	11	100,0	100,0	100,0

Taulukko 2. Mielestäni on tärkeää, että olen saanut olla suunnittelemassa nuorisovaihdon ohjelmaa

Youth in Action –projektille täytyy päättää pääteema, jonka ympärille ohjelmaa lähde-tään rakentamaan ja nuoret olivat päättäneet teemaksi oppimisen urheilun, liikunnan ja ulkoilun kautta. Liikuntatoiminnalla on oivat mahdollisuudet lasten ja nuorten kas-vun tukemisessa: se on varsin käyttökelpoinen väline kyseiseen tarkoitukseen. Tär-kein syy lienee siinä, että tiettävästi millään muulla vapaamuotoisella toimintamuodol-la nuorisoa ei tavoiteta yhtä kattavasti. Toiseksi se yhdistää kasvatusprosessissa niin fyysisen kuin henkisen puolen. Lisäksi liikuntatoiminnan puitteet ovat monessakin mielessä otolliset. Kaiken kaikkiaan liikuntatoiminnalla ja sen ympärille muodostuval-la yhteisöllä voi olla arvokas merkitys lapsen tai nuoren identiteetin rakennusproses-

sisä. Sillä voi olla käyttöä myös syrjäytymisen ja muunlaisen riskikäyttäytymisen ehkäisyssä kansanterveydellisistä vaikutuksista puhumattakaan. (Hoikka & Sell toim. 2008, 303-304.) Halusimme tietää onko teeman päätös ollut yksimielinen ja sen lisäksi halusimme mielipiteitä siitä, mikä muu teema olisi ollut mielekäs. Kuten taulukosta 3. ja kuviosta 1. näkee, vaihtelu vastauksissa on hyvin vähäistä. Ylivieskalaiset nuoret ovat hyvin musikaalisia nuoria ja yhden nuoren vastauksena onkin, että musiikki olisi voinut olla oiva väylä oppia. Myös kansainvälisyyttä ja kulttuuria olisi haluttu tuoda enemmän esiin seuraavien kommentien:

”Kansainvälisyys, nuorten vapaa-ajanviettotavat.” T17

”Esimerkiksi maiden kulttuureja olisi voinut tuoda enemmän esiin.” P17

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Samaa mieltä	8	72,7	72,7	72,7
Osittain samaa mieltä	3	27,3	27,3	100,0
Total	11	100,0	100,0	

Taulukko 3. Olin tyytyväinen nuorisovaihdon teemaan

Kuvio 1.

4.2 Kulttuurien kohtaaminen

Monikulttuurinen nuorisotyö ymmärretään Suomessa useimmiten toimintana maahanmuuttajien parissa. Monikulttuurisuus ei kuitenkaan merkitse pelkästään vähemmistö- ja maahanmuuttajanuorten onnistunutta integroimista, vaan se edellyttää toimintaa valtaväestön nuorten parissa. Jos valtaväestöä edustavien nuorten ennakkoluuloisiin asenteisiin ei tartuta eikä heidän valmiuksiaan toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa tueta, on mielekkään integraation vaikea toteutua. Nuorisotyössä tulisi kiinnittää huomiota myös suomalaisnuorten asenteisiin, nuorisotoiminnan arjessa ylläpidettyihin syrjiviin käytäntöihin sekä rasistisiin nuorisoryhmiin. (Hoikkala & Sell toim. 2008, 126.)

Kahden eri kulttuurin jäsenten kohtaaminen ei koskaan ole samanlaista. Jokainen ihminen kokee uuden kulttuurin kohtaamisen eri tavalla. Tässä tapauksessa suurin osa nuorista oli jo ennestään tuttuja keskenään, joten kohtaaminen oli helpompaa. Tällaisissa kohtaamistilanteissa voidaan puhua niin kutsutusta kulttuurishokista. Kulttuurishokki jaetaan useimmiten neljään ryhmään, joita ovat: kuherrusvaihe eli alkunostus, torjuntavaihe eli turhautuminen, tasapainon haku eli hyväksyminen ja kahden kulttuurin hallinta eli kaksikulttuurisuus. (Cantell 2000, 79.) Tämän projektin aikana kuherrusvaihe oli hyvin selvästi havaittavissa ensimmäisen tapaamispäivän aikana, sillä kaikki oli uutta ja jännittävää, sekä vanhojen tuttujen tapaaminen nosti tunnelmaa. Torjuntavaihe oli myös hyvin selvästi havaittavissa ihan projektin alkuvaiheessa ja silloin huomasi paljon kulttuurieroja. Hyvä esimerkki tästä on espanjalaisten nuorten äänekkyyys ja suomalaisten nuorten hiljaisuus. Tässä vaiheessa nuoret turvautuivat oman kulttuurinsa jäseniin ja ryhmien jakautuminen oli hyvin selkeää. Havainnoituani nuoria, kolmas eli tasapainon haku vaiheen huomasi tulleen melkein vaivihkaa. Eräänä päivänä vain huomasi nuorten jakaantuneen sekaryhmiin ja ympärillä kuului monenlaista keskustelua monella kielellä.

Halusimmekin selvittää, millä tavalla nuoret kokevat kahden kulttuurin kohtaamisen, joten kysymyksenä oli, pitääkö nuori eri kulttuurien kohtaamista tärkeänä. Jotta kysymykseen saataisiin hieman laajempi vastaus, jatkoimme avoimella kysymyksellä, johon nuoret saivat kertoa, että miksi kahden kulttuurin kohtaaminen on tärkeää. Kuten taulukosta 4. näkee, nuoret ovat jälleen olleet yksimielisiä.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Samaa mieltä	11	100,0	100,0	100,0

Taulukko 4. Pidän eri kulttuurien kohtaamista tärkeänä

Avoimia vastauksia kysymykseen: Miksi kulttuurien kohtaaminen on tärkeää?

”Kansainvälisyys on hieno asia, koska maailma on suuri ja ei ole järkeä jumittua vain omaan maahan. Eri kulttuureista oppiminen on tärkeä osa kansainvälistymistä.” T17

”On tärkeää että pääsee läheisiin tekemisiin ulkomaalaisten kanssa. Esimerkiksi ennen viimekesän vaihtoa minulla oli suuremmat ennakkoluulot espanjalaista kulttuuria kohtaan. Hienointa oli huomata, että kuinka lähelle ihmisiä pääsi (tunnetilana), vaikka yhteistä kieltä ja kulttuuria ei ole.” P17

”Se poistaa ennakkoluuloja ja eri kulttuureista oppii aina jotain uutta.” T17

Näiden vastausten perusteella nuorisovaihto on antanut nuorille paljon. Vaihdon aikana esimerkiksi ennakkoluulot vähenevät ja mielenkiinto kansainvälistymistä kohtaan herää.

4.3 Ryhmytyminen

Psykologinen ryhmä koostuu ihmisistä, jotka ovat vuorovaikutuksessa keskenään, ovat psykologisesti tietoisia toisistaan ja tuntevat olevansa ryhmä. Psykologisen ryhmän tärkeät piirteet viittaavat ryhmän jäsenten väliseen vuorovaikutukseen. Vuorovaikutus voi olla kasvokkaista, videoneuvottelua tai muiden elektronisten välineiden kuten sähköpostin käyttöön perustuvaa. Keskeistä on, että ryhmän jäsenten välillä on käynnissä merkityksellinen vuorovaikutus, jonka ei välttämättä tarvitse olla sanallista. (Pennington 2005, 8.)

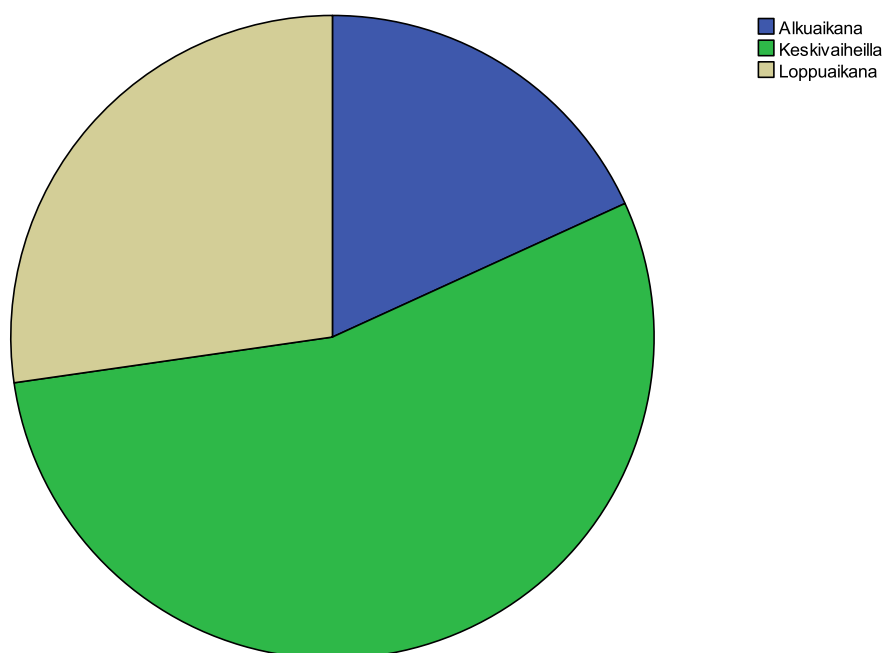
Turvallinen ryhmä nostaa ihmisistä esiin parhaimmat puolet. Siinä jalostuvat jopa nekin piirteet, joita olemme pitäneet itsessämme kehittymättöminä. Koemme saavamme olla juuri sellaisia kuin olemme. Heikkoutemmeikin hyväksytään. Uskallamme kokeilla itsessämme sellaisia ulottuvuuksia, joihin emme ole oikein itsekään uskoneet. Erittäin turvallisessa ryhmässä saatamme paljastaa kipeimpiäkin asioitamme ja kokea syvää hyväksyntää, välittämistä ja arvostusta. Turvallisessa ryhmässä itsetunto vahvistuu ja uskallamme alkaa ajatella myös muiden parasta. Huomaamme välittävämme muista ryhmän jäsenistä. (Aalto 2002, 8.)

Ryhmäytymisestä halusimme selvittää, että missä vaiheessa nuorisovaihtoa nuoret kokivat ryhmäytymisen tapahtuneen, miten nuoret kokivat ryhmäytymisen eri kulttuurin nuorten kanssa ja mikä teki eri kulttuurin nuorten kanssa ryhmäytymisestä helpoa sekä vaikeaa. Suurin vaihtelu vastauksissa saatiin kysyttäessä ryhmäytymisen ajankohtaa (Taulukko 5. ja Kuvio 2.), johon vaikutti omalta osaltaan se, ettei jokainen nuori ollut mukana viimekesäisessä vaihdossa, sekä yhteisen kielen puuttuminen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Alkuaikana	2	18,2	18,2	18,2
	Keskivaiheilla	6	54,5	54,5	72,7
	Loppuaikana	3	27,3	27,3	100,0
	Total	11	100,0	100,0	

Taulukko 5. Mielestäni kahden eri kulttuurin nuorten ryhmäytyminen tapahtui vaihdon

Mielestäni kahden eri kulttuurin nuorten ryhmäytyminen tapahtui vaihdon

Kuvio 2.

Suurin osa on sitä mieltä, että ryhmäytyminen tapahtui nuorisovaihdon keskivaiheilla, jolloin muun muassa edellä mainitsemani tasapainon haku vaihe oli saavutettu. Osalle nuorista ryhmäytyminen oli helpompaa kuin muille, sillä he olivat opiskelleet espanjankielen alkeita, joten kommunikaatio oli helpompaa. Seuraava taulukko (Taulukko 6.) näyttää, että jokaisen nuoren mielestä ryhmäytyminen oli helppoa, mutta useimmille erityisen helppoa. Alempana nuorten vastauksia avoimiin kysymyksiin ryhmäytymisen helppoudesta ja vaikeudesta.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Erittäin helppona	7	63,6	63,6	63,6
	Helppona	4	36,4	36,4	100,0
	Total	11	100,0	100,0	

Taulukko 6. Koin ryhmäytymisen eri kulttuurien nuorten kanssa

Avoimia vastauksia kysymykseen: Mikä tekee eri kulttuurin nuorten kanssa ryhmäytymisestä helppoa?

”Halu tutustua toiseen, toisen kieleen ja ainakin Espanjalaiset on kunnon hölösuita joiden kanssa on pakko tulla toimeen.” T17

”Tutustuminen ja kaikki ryhmätehtävät jotka helpotti sitä.” T17

”Se, että on mukana hyvällä, iloisella ja sosiaalisella asenteella.” P16

”Se että olemme kaikki nuoria! Myös tämänkertainen vaihto oli tietenkin helpompi, koska ihmiset olivat tuttuja. Mutta myös edellisen vaihdon ensimmäisenä iltana kaikki tulivat toimeen.” P17

”Joillakin on hyvä englanninkielen taito (pystyivät tulkkamaan muille) ja he olivat aika samanlaisia nuoria kuin mekin, ei tuntunut, että olisimme edes eri maista.” T17

Nuorten vastausten perusteella voi sanoa, että oma asenne on yksi suuri tekijä ryhmäytymisessä. Kuten nuorten kommentteistakin huomaa, suuri tekijä on ollut edellisenä vuotena Espanjassa järjestetty nuorisovaihto. Monet mainitsivat myös sen, että kaikki nuoret olivat saman ikäisiä sekä luonteiltaan kovin samanhenkisiä.

Avoimia vastauksia kysymykseen: Mikä tekee eri kulttuurin nuorten kanssa ryhmäytymisestä vaikeaa?

”Vaikeammaksi tekee jos on hankalaa kommunikoida.” T17

”Jos joku on hieman jääräpää eikä halua kokea uutta.” P17

”Yleensä ongelmana on kielimuuri. Kommunikointi voi olla hyvin vaikeaa.” P16

”Se jos joku/jotkut eivät ole mukana leikeissä ja ryhmätöissä ym. vaan jaksavat valittaa turhasta. Tärkeää on myös hyväksyä sen maan kulttuuri jossa on!” P17

Monet mainitsevat ongelmaksi kielimuurin, joka oli todella hyvin havaittavissa vaihdon alkuaikana, mutta jollakin tavalla nuoret löysivät oikeat tavat kommunikoida keskenään. Huomattavin vaikutus kommunikaation paranemiseen oli se, että osa nuorisista ei uskaltanut alkuaikana puhua lähes laisinkaan, mutta loppupuolella huomasi valtaosan kielellisen kehityksen niin suomalaisissa kuin espanjalaisissakin nuorissa.

4.4 Oppimiskokemukset ja tulevaisuus

Kiinnostavaa oli ottaa selville sitä, kuinka kymmenen vuorokauden pituinen aika vaikuttaa nuoreen ja mitä hän kokee saaneensa tältä ajalta. Oppimiskokemukset ja tulevaisuus avataan avointen kysymysten vastauksilla.

Avoimia vastauksia kysymykseen: Mitä koet saaneesi nuorisovaihdolta?

"Uusia ystäviä, opin vähän espanjaa ja espanjan kulttuuria, englanninkieleni kehittyi paljon, tulevaisuudensuunnitelmat selkeytyi (Ulkomaille ->)." T17

"Koen saaneeni rohkeutta käyttää eri kieliä, vaikka ne eivät olisikaan sujuvia. Lisäksi tietenkin olen saanut elämäni parhaan kokemuksen, jonka tulen muistamaan aina." P17

"Uusia ystäviä. Oppinut tulemaan toimeen paremmin uusien ja erilaisten ihmisten kanssa." P17

Nuoret ovat saaneet paljon uusia ystäviä ulkomailta, joka vahvistaa heidän kansainvälisyyttä. Itse koin hyvin merkittävänä yllä olevan 17-vuotiaan tytön vastauksen, jossa hän kertoo tulevaisuuden suunnitelmien selkeytyneen.

Avoimia vastauksia kysymykseen: Kerro minkälaisia oppimiskokemuksia koit vaihdon aikana?

"Opin englantia ja vähän espanjaa sekä paljon asioita espanjan kulttuurista, maasta ja ihmisistä." T17

"Kielet ja kulttuuri. Myös ehkä hieman vahvistui ajatus siitä, että joskus ryhmätyöskentely on todella hyvä asia." P17

"Opin viikon aikana espanjaa enemmän, kuin ruotsia kolmen vuoden aikana." P17

Vastauksista voimme päätellä, että oppimisympäristöllä todellakin on vaikutusta. Nuoret kehittivät omaa englanninkielen taitoaan sekä oppivat täysin uutta kieltä. Oppimisympäristön vaikutuksen huomaa hyvin yllä olevasta 17-vuotiaan pojan kommentista ruotsin kielen oppimisesta.

Avoimia vastauksia kysymykseen: Kerro tapahtumasta, jonka koit itsellesi merkittävä vaihdon aikana?

”Disco oli kiva, koska siellä ei tarvinnut edes välittää kielestä, kaikki vain tanssivat yhdessä.” T17

”Kaikki yhdessäolot. Kaikki hetket jolloin huomasit että ne kaksi ryhmää ovat yksi iso ryhmä.” P17

”Koko vaihto oli merkittävä. Ei ollut yksittäistä tapahtumaa”. P16

”Viimeinen ilta, jolloin kaikki oli ihan hiljaa vaikka melua oli ollut koko viikon. Haikeus oli havaittavissa. Kaikki lähentyi vielä enemmän.” T17

Nuoret kokevat vahvasti, että ovat saaneet luottamusta omille kielitaidoilleen ja nuoret ovat itse havainneet ryhmäytymisen hyvin selvästi. Näiden kommenttien jälkeen on hyvin ymmärrettävää, että jokainen nuori haluaisi samankaltaisen toiminnan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Jokainen nuori kertoi saaneensa uusia ystäviä, joiden kanssa yhteyttä on pidetty nuorisovaihdon jälkeenkin. Tämä onkin hyvä johdatus seuraavaan avattavaan kysymykseen, jonka vastauksissa nuorilla on vahva näkökulma siihen, millä tavalla nuorisovaihdon kaltainen kokemus vaikuttaa nuoren sosiaalisen kasvuun.

Avoimia vastauksia kysymykseen: Millä tavalla nuorisovaihto vaikuttaa nuoren sosiaaliseen kasvuun?

”Hyvällä tavalla. On hyvä tutustua uusiin ihmisiin ja oppia elämään ryhmässä.” T17

”Oppii arvostamaan erimaalaisia ja kommunikoi todennäköisesti enemmän muiden ihmisten kanssa.” T17

”Nuorista tulee sosiaalisempia ihmisiä tällaisten kokemusten aikana.” P17

”Se lisää nuorten kansainvälisyyttä ja antaa heille uusia ystävyssuhteita toisesta maasta.” P16

”Varmasti saa paljon itsevarmuutta kun on tutustunut toisiin vieraalla kielellä ja ymmärtää toisenlaisia ihmisiä paremmin.” T16

”HYVÄLLÄ! Ennakkoluulot ovat vähentyneet. Tulee rohkeutta tutustua uusiin ihmisiin kun on tuntenut olevansa osa ryhmää, jossa jokainen hyväksyy toisensa eikä jätä ketään yksin.” P17

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA LOPPUSANAT

Tutkimuksen tulokset kertovat selvästi sen, että nuoret kokevat tämän kaltaisten projektien olemassa olon tärkeäksi. Kohderyhmänä olleet nuoret ovat vahvasti sitä mieltä, että kansainvälisyys erittäin hieno asia ja eri kulttuureista oppiminen voi kasvattaa ihmisenä. Jokainen vastanneista nuorista olisi valmis osallistumaan uudestaan samanlaiseen projektiin, joka kuvastaa nuorten halukkuutta kasvaa lisää kansainväliseksi ihmiseksi. Suurin ongelma ryhmäytymisessä oli ehdottomasti kielitaito, mutta tämän ongelman yli päästiin helposti, jonka jälkeen jokaisen kielitaito alkoi parantua.

Opinnäytetyöni toteutus on lähtenyt liikkeelle jo varhain maalis- ja huhtikuun aikana. Suosittelen ehdottomasti opinnäytetyön tekemistä samaan paikkaan projektiopintojen kanssa, jos se vain on mahdollista. Kuitenkin itse viisastuneena voin sanoa, että projektin ja opinnäytetyön täydellinen päällekkäisyys ei kaikissa tapauksissa ole hyväksi. Molemmat opintokokonaisuudet vaativat paljon työtä niin suunnittelussa, toteutuksessa kuin raportoinnissakin. Tämän vuoksi välillä olotila oli sellainen, että enää ei jaksaisi työn määrää. Kuitenkin tämä on ollut suuri oppimiskokemus myös minulle, sillä mukana oleminen Youth in Action –projektissa oli ainutlaatuista ja suosittelen mahdollisuuden tullen sitä jokaiselle.

Koska opinnäytetyöni valmistelujen täytyi olla hyvin pitkällä projektin alkaessa, olen huomannut jälkikäteen asioita, jotka olisi ollut hyvä tehdä toisin. Nyt myöhemmin kyselylomaketta tutkiessa on huomannut esimerkiksi kysymysten asettelussa puutteita. Kuitenkin koen pystyneeni vastaamaan tutkimustuloksilla näihin kysymyksiin ja toivon niistä olevan hyötyä tilaajalle tulevaisuudessa.

Opinnäytetyötä tehdessäni olen tutustunut suureen määrään alan kirjallisuutta. Aloittaessani kirjallisuuden etsimisen, minusta tuntui, että en löydä mitään sopivaa kirjallisuutta. Jossakin vaiheessa tuntui, että jokaisessa kirjassa kerrotaan täysin samat asiat ja välillä taas tuntui, että juuri haluamaani tietoa ei löydy ainoastakaan teoksesta. Lopulta löysin pienen joukon kirjoja jotka vastasivat tarpeisiini ja lähdin niiden pohjalta pohtimaan muun muassa käsitteitä.

Tutkimuksen toteutus herätti monenlaisia ajatuksia. En koe itseäni millään tavalla tutkijaksi, enkä usko itselläni olevan uraa tutkijana, mutta kokemus tällaisen työn tekemisestä alusta loppuun on hyvin kasvattava. Ainakin tiedän millaisen työmäärän tutkijat joutuvat tekemään, jotta he voivat julkaista tietoa meidän kiinnostuneiden kansalaisten luettavaksi. Työ ei ole ollut helppoa, mutta sitä voisi kutsua hyvinkin palkitsevaksi.

LÄHTEET

Painetut lähteet:

Aalto, Mikko 2002. Turvallinen ryhmä. Forssa: Aseman lapset ry.

Alitolppa-Niitamo, Anne 1993. Kun kulttuurit kohtaavat. Matkaopas maahanmuuttajien kohtaamiseen ja kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen. Keuruu: Suomen mielen-terveysseura. Sairaanhoitajien koulutussäätiö.

Cantell, Matti (toim.) 2000. Monikulttuurisen nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Allianssi

Heikkilä, Tarja 1999. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Oy Edita Ab

Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) 2008. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet (2. muuttumaton painos). Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Lepola, Outi & Villa, Susan (toim.) 2007. Syrjintä Suomessa 2006. Helsinki: Hakapaino

Pennington, Donald C. 2005. Pienryhmän sosiaalipsykologia. Helsinki: Oy Yliopistokustannus

Painamattomat lähteet:

Nuorisolaki 2006/72 Finlex. Viitattu 12.9.2011

[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072?search\[type\]=pika&search\[pika\]=nuorisolaki](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072?search[type]=pika&search[pika]=nuorisolaki)

Ylivieska1 2011. Ylivieskan kaupunki. Viitattu 30.6.2011.

<http://www.ylivieska.fi/>

Ylivieska2 2011. Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi. Viitattu 30.6.2011.

<http://www.ylivieska.fi/Nuorisotoimi>

CIMO1 2011. CIMO asiantuntijana. Viitattu 30.6.2011.

http://cimo.fi/cimo_asiantuntijana/mika_on_cimo

CIMO2 2011. Youth in Action. Viitattu 30.6.2011

http://cimo.fi/ohjelmat/youth_in_action

LIITTEET

LIITE 1. Vanhempien suostumus kyselyyn vastaamisesta

Hyvät Jussi -klubilaisten vanhemmat!

Pääsiäisen aika lähestyy ja espanjalaiset ystävämme saapuvat pian. Espanjalaiset vieraamme viipyvät täällä kymmenen päivää, jonka jälkeen Jussi –klubilaisille tehdään pienimuotoinen kysely. Kyselyn toteuttaa opinnäytetyönään Humanistisen ammattikorkeakoulun Yhteisöpedagogi opiskelija Johanna Nevalainen. Kyselyllä selvitetään nuorten mielipiteitä nuorisovaihtoa kohtaan.

Nuoret vastaavat kyselyihin anonyymisti, joten kaikkien henkilötiedot pysyvät salassa. Kyselyn tulokset jäävät Ylivieskan kaupungin nuorisotoimen ja Humanistisen ammattikorkeakoulun käyttöön.

Jotta alaikäinen nuori voi vastata kyselyyn, tarvitaan siihen huoltajan suostumus. Pyydänkin täten, että suostuessanne nuoren osallistumiseen, allekirjoittaisitte tämän lupalapun ja toimitatte sen jollekin seuraavista henkilöistä: Johanna Nevalainen, Elisa Mänistö tai Kirsi Lappi.

Halutessanne lisätietoa, ottakaa yhteyttä Johannaan sähköpostilla osoitteeseen joanna.nevalainen@humak.edu

Nuoren nimi:

Saako nuori osallistua kyselyyn: Kyllä () Ei ()

Huoltajan allekirjoitus:

LIITE 2. Kyselylomake

Kyselylomake nuorten mielipiteistä nuorisovaihtoa kohtaan

Kyselyn toteuttaa yhteistyössä Ylivieskan kaupungin nuorisotoimi sekä Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogi(AMK) opiskelija Johanna Nevalainen. Kyselyllä selvitetään ylivieskalaisen nuorisotalo Sputnik 2022:ssa toimivan Jussi –klubin jäsenten mielipiteitä keväällä 2011 järjestettyä nuorisovaihtoa kohtaan.

Valintakysymyksissä rastita mieleisesi vaihtoehto.

1. Ikä: _____

2. Sukupuoli: Tyttö ()

Poika ()

3. Olitko viime kesänä mukana nuorisotoimen järjestämässä nuorisovaihdossa espanjassa?

Kyllä ()

Ei ()

4. Mielestäni on tärkeää, että olen saanut olla suunnittelemassa nuorisovaihdon ohjelmaa

Samaa mieltä ()

Osittain samaa mieltä ()

Osittain eri mieltä ()

Eri mieltä ()

5. Olin tyytyväinen nuorisovaihdon teemaan (Oppiminen urheilun, liikunnan ja ulkoilun kautta)

Samaa mieltä ()

Osittain samaa mieltä ()

Osittain eri mieltä ()

Eri mieltä ()

6. Jos et ollut tyytyväinen teemaan, mikä olisi ollut mieluisampi?

7. Mitä koet saaneesi nuorisovaihdolta?

8. Pidän eri kulttuurien kohtaamista tärkeänä

Samaa mieltä ()

Osittain samaa mieltä ()

Osittain eri mieltä ()

Eri mieltä ()

9. Jos olet samaa mieltä edellisen väittämän kanssa, miksi kulttuurien kohtaaminen on tärkeää?

10. Mielestäni kahden eri kulttuurin nuorten ryhmäytyminen tapahtui vaihdon

Alkuaikana ()

Keskivaiheilla ()

Loppuaikana ()

11. Koin ryhmäytymisen eri kulttuurin nuorten kanssa

Erittäin helppona ()

Helppona ()

Vaikeana ()

Erittäin vaikeana ()

12. Mikä tekee eri kulttuurin nuorten kanssa ryhmäytymisestä helppoa?

13. Mikä tekee eri kulttuurin nuorten kanssa ryhmäytymisestä vaikeaa?

14. Kerro minkälaisia oppimiskokemuksia koit vaihdon aikana

15. Kerro tapahtumasta, jonka koit itsellesi merkittävänä vaihdon aikana

16. Millä tavalla nuorisovaihto vaikuttaa nuoren sosiaaliseen kasvuun?

17. Oletko vielä jatkamassa Jussi-klubissa?

Kyllä ()

Ei ()

Vastaa seuraavaan kysymykseen, vaikka et jatkaisi Jussi-klubissa.

18. Haluaisitko nuorisovaihdon tyyppisen toiminnan jatkuvan tulevana vuosina?

Kyllä ()

Ei ()